

شنبه • ۱۰ بهمن ۱۳۹۴ • سال سیزدهم • شماره ۲۵۰۸ • ۹

شرق

روزنامه

جهان

انیمیشن ایرانی دوبار شکفت زده‌ام کرد	صفحه ۱۰
دنیای غمگین آراونا؛ نقدی بر جایزه بریتزر ۲۰۱۶	صفحه ۱۱
میراث تصویری مدفون شده	صفحه ۱۲

	یادداشت
---------------	----------------

	اسرار پنهان الجزایر
	فهمی هویدی

این‌روزها الجزایر شاهد تحولاتی قابل توجه است؛ تحولاتی که تنها مربوط به ترسیم آینده این کشور بعد از رفتن «عبدالعزیز بوتفلیقه»، رئیس‌جمهوری بیمار این کشور نمی‌شود بلکه بخشی از آن نیز مربوط به گذشته و پرونده‌ها و تسویه‌حساب‌هایی است که در زمان‌های دیگر اتفاق افتاده است. البته بعید به نظر نمی‌رسد که همین ترسیم آینده باعث روشن شدن برخی پرونده‌های گذشته باشد؛ زیرا سوابق افراد می‌تواند نقش مهمی در تعیین نقش آنها در آینده داشته باشد.

تقریباً از یک سال پیش تاکنون خبرهایی در رابطه با اقدامات بوتفلیقه به‌خصوص متلاشی‌کردن نهادهای امنیتی قدرتمند در این کشور شنیده می‌شود. روشن است که منظور از این کار حذف نقشش نظامیان در سیاست الجزایر نیست و چنین چشم‌اندازی بعید به نظر می‌رسد. بنابراین او بیشتر سعی می‌کند تغییراتی را در ساختار این نهادها به وجود آورد و از قدرت مسلط آنها که طی چند دهه شکل گرفته است، بکاهد.

در این میان یک اتفاق جدید و جالب توجه، گزارشی است که پایگاه «موند افریک» فرانسه آن را منتشر و پایگاه «عربی ۲۱» را ۱۸ ژانویه بازنشر کرد. در این گزارش به یک توفان سیاسی اشاره شده که اصطلاحاً به آن «دهه سیاه» تاریخ الجزایر گفته می‌شود؛ دورانی که بین نظامیان و نهادهای اطلاعاتی‌ها از یک سو و اسلام‌گرایان از سوی دیگر نزاعی سخت در گرفت. در این گزارش آمده بود که این اطلاعات بعد از برکناری «ژنرال توفیق»، مرد نیرومند اطلاعاتی الجزایر که ماه سپتامبر گذشته از کار برکنار شد، به دست آمده است. او از سال ۱۹۹۰ تا همین اواخر ریاست سازمان اطلاعات این کشور را برعهده داشت. به دنبال استعفاي اجباری او برخی از مقامات دولتی خود را در وضعیتی نگران‌کننده دیدند. افشای اسرار دهه سیاه الجزایر نیز مربوط به همین موضوع است، زیرا سرهنگ سابق «محمدطاهر عبدالسلام»، یکی از نیروهای امنیتی الجزایر که مسئول پرونده‌های خاورمیانه و مخالفان در خارج بود، درباره حوادث مذکور شهادت تازه‌ای داد. ناگفته نماند که با کنارگفتن قدرت ژنرال توفیق و حذف سیطره او بر روزنامه‌ها و کانال‌های تلویزیونی، رسانه‌های جمعی نیز برای اطلاعات مربوط به گذشته و محروم‌کردن اسلام‌گرایان از رسیدن به قدرت با هم به رقابت برخاسته‌اند. آنها برای نخستین‌بار از برخی مقامات آن زمان خواستند درباره گذشته حرف بزنند. در همین رابطه کانال تلویزیونی «خبر» گفت‌وگویی دو ساعته را با سرهنگ محمدطاهر عبدالسلام ترتیب داد تا عملکرد سازمان اطلاعات را در سال ۱۹۹۶ بررسی کند. او در این گفت‌وگو از ابهامات نحوه تسویه‌کردن ژنرال فضل سعیدی که آن زمان مسئول عملیات خارجی این سازمان بود، پرده برداشت. عبدالسلام گفت: حادثه تصادف‌ای را در آن کشته شد ساختگی و برنامه‌ریزی‌شده بود و تنها نجات‌یافته آن حادثه که بعدها در بیمارستانی در پاریس معالجه شد، این مسئله را توضیح داد. به گفته این شاهد عینی، خودرو ژنرال فضیل تصادف نکرده بود بلکه منفجر شده بود. طبق گفته او، دلیل تسویه او به این امر برمی‌گشت که «امین زروال»، رئیس‌جمهور سابق الجزایر، او را به ریاست دستگاه اطلاعات کشور برگزید و او را ژنرال توفیق و همکارانش با این امر مخالف بودند. ازاین‌رو، او را به این شیوه از سر راه خود برداشتند.

همچنین سرهنگ عبدالسلام گفته بود، دولت الجزایر با یک کودتای نظامی جلوی روند دموکراسی در این کشور را گرفت و اجازه نداد «جبهه نجات» باوجود پیروزی‌اش در انتخابات وارد پارلمان شود. به گفته او، بعد از دور نخست انتخابات پارلمانی که در سال ۱۹۹۱ برگزار شد، جبهه نجات در این پیروزی خیره‌کننده‌ای به دست آورد، «شاذلی بن‌جدید» رئیس‌جمهور الجزایر از کار برکنار شد و نظامیان به صورت کامل زمام امور را به دست گرفتند. آنها بعد شروع به اجرای برنامه‌های خود برای حذف اسلام‌گرایان کرده و کشور را به گردابی از خشونت و ترور فرو بردند. دراین‌باره، این مرد سابق سازمان اطلاعات الجزایر گفت: خودش با گوش خود شنیده‌ام است که فرماندهان اطلاعات گفته بودند حتی اگر لازم باشد «احمد بن بلا» را بر سرکار خواهند آورد، اما به‌هیچ‌وجه اجازه نخواهند داد که اسلام‌گرایان حتی اگر در انتخابات برنده شوند، قدرت را به‌دست گیرند.

یکی از نکات مهمی که گزارش «موند افریک» آورده اینکه ژنرال توفیق و بقیه فرماندهان ارتش و سازمان اطلاعات که رهبری این عملیات را برعهده داشتند، در بین مردم الجزایر به «ژنرال‌های فرانسوی» شهرت دارند؛ زیرا اکثر مردم کسانایی بودند که در جریان جنگ اشغال علیه انقلابیون می‌جنگیدند. همین ژنرال‌های سابق در آخرین لحظات و پیش از خروج فرانسه از الجزایر به صفوف انقلابیون پیوستند. آنها مدت‌ها بر منابع قدرت در کشور تسلط داشتند و در واقع به صورتی غیرمستقیم به اشغالگران سابق خدمت می‌کردند.

در این گزارش، داستان دیگری نیز آورده شده که مربوط به «شیخ راشد الغنوشی»، رهبر جنبش «لبنهض تونس» می‌شود و می‌گوید، وقتی او مجبور به فرار به الجزایر شد «زین‌العابدین بن‌علی» رئیس‌جمهوری وقت تونس تصمیم گرفت او را برگرداند. بنابراین به لوزان در سوئیس رفت و از بن‌بلا که آن زمان در آنجا مقیم بود؛ خواست کاری کند که الغنوشی به تونس بازگردانده شود. اما این خواهش با تفر بن‌بلا روبه‌رو شده بود. بعد از آن بن‌بلا با «احمد غزالی»، نخست‌وزیر وقت الجزایر تماس می‌گیرد و او می‌گوید: شما انقلابی را به چنان خفنی انداختید که شخصی مثل بن‌علی می‌آید و به ما دستور می‌دهد و تهدید می‌کند که اگر فلان کار را نکنید، الجزایر را در اروپا رسوا خواهد کرد.

افشاسگری مربوط به دنیای اطلاعاتی‌ها افکار عمومی جامعه را در جریان زوایای پنهان سیاست قرار می‌دهد. جهانی مخفی که از زمان استقلال الجزایر یعنی سال ۱۹۶۲ تاکنون سرپسته مانده است و نشان می‌دهد پر از حوادثی ناگفته و غیرتحریر و درس‌هایی آموزنده است.

«کریمه» جای بهتری برای زندگی است!

یک‌سال از ورود کریمه به فدراسیون روسیه می‌گذرد. از همان زمان در این شبه‌جزیره تغییرات زیادی صورت گرفته است. اهالی کریمه می‌گویند که اوضاع بهتر شده است. منطقه زنده شده است. تجارت کوچک و متوسط ظاهر شده است. پروژه‌هایی شروع به کار می‌کنند که می‌توانند توسعه اقتصادی منطقه را سریع‌تر کنند. سرمایه‌گذاری‌های دولتی و شرکت‌های خصوصی در این منطقه مشاهده می‌شود. قطعاً اهالی کریمه از نظر زندگی و رفاه اجتماعی اوضاع بهتری دارند. الان، اهالی کریمه از تغییراتی صحبت می‌کنند که در شبه‌جزیره صورت گرفته است. از بهار سال ۲۰۱۴ در این منطقه موفقیت‌های نه‌چندان کمی را شاهد بودیم. کریمه هنوز در بخش پزشکی و توریسم سلامت در حال پیشرفت است. با افزایش آهنگ رشد کشاورزی و تکنولوژی فناوری اطلاعات، اوضاع بهتر هم خواهد شد. اما به گفته «یوری آیرپاتیان»، مدیر مرکز جوانان «تکیه‌گاه روسیه» در جمهوری کریمه، همه‌چیز به این راحتی به دست نیامده. او در ادامه توضیح می‌دهد: «مشکلاتی هم وجود دارد. ما می‌خواهیم به سمتی برویم که تجار در صورت تخلف از قوانین حقوقی و تجاری فدراسیون روسیه، مشمول جرمه شوند».

در صورت حمایت از بازاریابی و سرمایه‌گذاری، کریمه می‌تواند مرارید توریسم شود. یکی از نامزدهای آن نیز «ویپاتوریا» است. این شهر و مناطق اطرافش می‌توانند نقطه شروع برای طرح جداسازی مناطق توسعه‌ی اقتصادی باشند. در اینجا میزان جمعیت و منابع موجود برای رشد اقتصادی کاملاً مفید است. این شهر علاوه بر سواحل مناسب برای استراحت، زیرساخت‌های توسعه صنعت نفت و سکین را هم دارد.

اهالی کریمه بیش از هرچیز به زیرساخت‌های حمل‌ونقلی فکر می‌کنند. مسیر ریلی تخریب شده است و باید مجدداً ساخته شود. مسئله عبور از تنگه «کرچنسکی» هم همچنان بر جای خود باقی است. «آندر نیکیفوروف»، مدیر مؤسسه کشورهای مستقل همسود در جمهوری کریمه، می‌گوید: «قبلاً ما ارتباطات شمال – جنوب را داشتیم و الان مسیر ارتباطی شرق – غرب فعال است. این کار نیاز به بازنگری در کار حمل‌ونقل تمام مسیریها دارد و البته ساخت مسیر ریلی و مسیرهای جدید شوشه نیز ضرورت دارد. بدون انجام این کار تمام طرح‌های تولیدی با شکست روبه‌رو می‌شوند». علاوه‌براین احداث مناطق تفریحی – استراحتی نیز مهم است. ایجاد ترمینال‌های جدید در منطقه «کرچی» و «سواستاپول» و البته احداث پل ۱۹کیلومتری روی تنگه «کرچن» نیز در برنامه است. احداث این پل سه‌سال دیگر به پایان می‌رسد. از برنامه‌های آینده، توسعه ارتباطات برق، استخراج هیدروکربن و آب‌رسانی به کل منطقه کریمه است. این برنامه‌ها تا حدی انجام گرفته‌اند. امسال ۲۳میلیارد روبل از بودجه فدرال برای این منطقه اختصاص داده شده است و علاوه‌براین، سرمایه بخش خصوصی هم مورد استفاده قرار می‌گیرد. کریمه جاذبه کافی برای حضور شرکت‌های خصوصی را دارد. این جاذبه‌ها شامل حوزه سلامت، زندگی و صنعت می‌شود.

منبع: صدای روسیه

هند در شصت‌وششمین سالگرد برپایی جمهوری

دنیایی از تضادها و تفاوت‌ها

هادی فیروزی

مایکروسافت، اینتل و سیسکو با رفقای تجاری‌شان شود. وجود نسل جوان تحصیل‌کرده و مسلط به زبان انگلیسی در هند، این کشور را برای آن دسته از شرکت‌های بین‌المللی که خدمات به مشتریان می‌دهند و پشتیبانی فنی خود را برون‌سپاری می‌کنند به یک مقصد مطمئن تبدیل کرده است. هند یکی از مهم‌ترین صادرکنندگان نیروی کار متخصص در زمینه‌های خدمات مالی و مهندسی نرم‌افزار است. البته دراین‌میان خصوصی‌سازی صنایع دولتی و آزادکردن برخی از بخش‌ها به‌نفع منافع بخش خصوصی و خارجی، در میان بحث‌ووجدل‌های سیاسی به کندی پیش رفته است. بورس اوراق بهادار هند به مرکزیت شهر بمبئی یکی از معتبرترین سازمان‌های بورس در آسیا محسوب می‌شود. از شاخص این بازار برای سنجش توان اقتصاد هند استفاده می‌شود.

در کنار همه گزارش‌های مثبت، گزارش‌هایی هم حاکی از آن است که درحال‌حاضر سیاست‌های دولت فعلی مانع از بهره‌گیری از تمام ظرفیت‌های اقتصادی در هند می‌شود. در گزارش «سازمان همکاری‌های اقتصادی و توسعه» آمده است که میزان سرمایه‌گذاری با روندی ملایم در کوتاه‌مدت رو به افزایش است. رشد اقتصاد در سال جاری و آینده در اثر سیاست‌های پولی ادامه خواهد داشت، بااین‌حال نرخ تورم بالا باعث نگرانی است. این گزارش ادامه می‌دهد که عدم سیاست‌های پایدار می‌تواند منجر به تضعیف انگیزه برای سرمایه‌گذاری و کاهش رشد در کوتاه‌مدت و صدمه‌واردشدن به آن در درازمدت شود. در این گزارش اضافه شده است که نرخ رشد در هند در سال ۲۰۲۰ از چین پیشی خواهد گرفت. مجله اکونومیست در تحلیلی از اقتصاد هند اشاره می‌کند که این کشور در نیم‌قرن آینده تبدیل به یک ابرقدرت اقتصادی در جهان خواهد شد. هند هم‌اکنون یک برنامه کاری به نام «چشم‌انداز ۲۰۲۰» را با هدف تبدیل به یکی از چهار یا حتی سه کشور قدرتمند جهان ترسیم کرده است.

 	سال هایش جواهر لعل نهرو در نامه‌ای به دخترش نوشت:	
 	هند گذشته‌ای بسیاربسیار طولانی داشته است که آغاز آن در تیرگی‌های دوران قدیم کم شده است	
 	اما اکنون فرصت زیادی نداریم که به تفکر درباره گذشته بپردازیم. اکنون فکر آینده است که تمام توجه روح ما را به خود مشغول می‌دارد	

با توجه به رشد سریع نیازهای هند در زمینه انرژی، این کشور در حال برنامه‌ریزی برای افزایش ظرفیت انرژی هسته‌ای خود است. نیروی هسته‌ای برای هند امروزی جدا از موضوع نظامی، یکی از شاخصه‌های نوین‌سازی و خارج‌شدن از جمع کشورهای جهان‌سوم محسوب می‌شود. سال گذشته هند اعلام کرد که یکی از بزرگ‌ترین ذخایر اورانیوم جهان را کشف کرده است. «سریکومار بانرجی»، رئیس کمیسیون انرژی اتمی هند، در این باره گفت مطالعات نشان داده است این منطقه می‌تواند حاوی ۱۵۰ هزارتن از این ماده کمیاب باشد. حدود سه‌درصد تولید برق در هندوستان از طریق نیروگاه‌های هسته‌ای تأمین می‌شود. مقامات هند اظهار کرده‌اند قصد دارند تا سال ۲۰۳۵ تولید انرژی هسته‌ای را به ۶۰ گیگاوات برسانند که تقریباً ۱۰ درصد کل ظرفیت مورد انتظار را شامل می‌شود. مقامات هندی مدعی هستند که توافقاتی با ایالات متحده، فرانسه، روسیه و قزاقستان درباره همکاری‌های هسته‌ای غیر نظامی امضا کرده‌اند؛ مذاکراتی که برای نهایی‌کردن خرید و واردات راکتورهای هسته‌ای انجام شده است. هند در ۱۸ آوریل سال ۲۰۰۱ با پرتاب موفق فضاییامی GSLV ستاورد بی‌ نظیری برای صنعت هوافضای خود به ارمغان آورد. به‌این‌ترتیب هند به جمع کشورهای نظیر آمریکا، روسیه، چین و ژاپن پیوست و توانایی در مدار قراردادن ماهواره‌های مخابراتی سنگین را که برای ارتباطات پیشرفته استفاده می‌شوند کسب کرد.

بزرگ‌ترین دموکراسی در دنیا

به‌سختی می‌توان کشوری را یافت که این تعداد زیاد مذهب، فرقه و آیین مختلف را با انواع فرهنگ‌ها و گویش‌ها در یک جغرافیا و گستره اقلیمی با آرامش سیاسی در خود جای دهد. هرچند سال‌هاست که در داخل هند بین قومیت‌ها سبیز و کشمکش وجود دارد، اما این ستیز در سطح جامعه باقی مانده و وقتی به سطح حاکمیت می‌رسیم، تمام قومیت‌ها و گروه‌های گوناگون در ایفای نقش‌های سیاسی سهیم و شریک و تمام گروه‌ها و عقاید و تفکرات در هند محترم هستند. هند با وجود تمام تفاوت‌ها به دموکراسی پاینده است. زمانی که در سال ۱۹۴۷ هند مستقل متولد شد، رهبران این کشور چالش‌های بزرگی را در مسیر اداره کشور داشتند. صد‌هاهزارنفر بر اثر جنگ و ستیز استقلال‌طلبانه جان خود را از دست داده بودند، میلیون‌ها

۶۶ سال پیش در ۲۶ ژانویه ۱۹۵۰، قانون اساسی هند به‌عنوان سند رسمی استقلال این سرزمین به اجرا درآمد. هند به مدت یک‌ونیم قرن مستعمره بریتانیا بود تا اینکه در ماه آگوست ۱۹۴۷ پس از سال‌ها جنگ و مبارزه، آخرین سرباز بریتانیایی خاک این کشور را ترک گفت. اکنون پس از گذشت بیش از شش دهه، هند به بزرگ‌ترین دموکراسی دنیا با اقتصادی پویا و روبه‌رشد تبدیل شده است. هرساله در روز جمهوری هند، خیابان‌های این کشور شاهد جشن‌هایی رنگین و پرزرق‌وبرق است.

دنیایی از تضادها و تفاوت‌ها؛ سرزمینی که یک پایش در گذشته است و یک پایش به‌سوی آینده. هند در حالی فضا را فتح کرده و به جمع کشورهای دارای موشک‌های ماهواره‌بر پیوسته است که حدود ۷۰درصد از جمعیت این کشور در روستاها زندگی می‌کنند. نیروی انسانی هند از دید فنی و علمی در شرایطی مقام هشتم دنیا را داراست که بیش از نیمی از جمعیت هند هنوز سواد خواندن و نوشتن هم ندارند. در حالی هند هسته اتم را شکافته و از برق هسته‌ای بهره می‌برد که در بسیاری از روستاهای هند، فضولات خشک‌شده گاوها منبع تأمین انرژی است. از یک سو می‌توان شاهد برج‌ها و مراکز مجلل تجاری در شهرهای بزرگی نظیر بمبئی بود و از سویی دیگر در فاصله کمی از این مراکز زاغه‌هایی محقر یافت می‌شود که کمترین استانداردهای شهرنشینی و نوین‌سازی در آنها دیده نمی‌شود.

رشد اقتصادی هند در سال‌های اخیر موجب شده که این کشور در مسیر تبدیل‌شدن به یکی از بزرگان اقتصاد جهان در قرن ۲۱ حرکت کند. هند با سپری‌کردن یک دوره کند رشد اقتصادی، از دهه ۱۹۹۰ شاهد یک چشش در رشد اقتصادی بوده است. از سال ۱۹۹۱ وزیر دارایی هند، «مانموهان سینگ»، با لغو تدریجی قوانین مالیاتی دست‌وپاگیر، قوانین صادرات و واردات را تعدیل کرد. به‌طوری‌که امکان سرمایه‌گذاری خارجی فراهم و امنیت سرمایه‌های داخلی تأمین شد. مانموهان سینگ اکنون نخست‌وزیر هند است و توسعه طرح‌هایی را که خود شروع کرده ادامه می‌دهد. نتیجه

این اصلاحات اقتصادی چنین شد که نرخ رشد سالانه هند از ۵٫۵ درصد در دهه ۱۹۸۰ به ۶٫۱ درصد در دهه ۱۹۹۰ افزایش یافت. با آغاز هزاره سوم این رشد شتاب بیشتری گرفت، به شکلی که تا سال ۲۰۰۵ رشد اقتصادی هند از مرز هشت‌درصد عبور کرد. تحلیلگران اقتصادی پیش‌بینی می‌کنند هند تا سال ۲۰۲۰ میلادی پس از آمریکا و چین سومین کشور صنعتی جهان باشد و درآمد سرانه کشور به پنج‌هزاردلاری برآورد می‌گردد. دولت هند همچنین هرچند که دولت سعی دارد رشد اقتصادی و برابری اجتماعی توازن برقرار کند و اگرچه از آغاز استقلال، میزان فقر کاهش چشمگیری یافته، اما همچنان فقر به‌عنوان یک معضل جدی بابرجاست. به‌طوری‌که حدود ۴۰۰ میلیون فقیر در هند زندگی می‌کنند.

در آخرین سرشماری هند، جمعیت این کشور بیش از یک‌میلیارد و ۲۱۰ میلیون‌نفر اعلام شد. هند پس از چین دومین کشور پرجمعیت دنیاست، دولت هند سعی دارد با هدف جلوگیری از آشفتنگی اجتماعی منافع حاصل از توسعه اقتصادی را به طبقات مختلف جامعه منتقل کند. اما برای رسیدن به این هدف چالش‌های زیادی را پیش‌رو دارد. دولت برای مهار تورم که یکی از دلایل آن را افزایش جمعیت عنوان می‌کند، طرح پرداخت یارانه را در نظر گرفته است. بیش از ۳۵۰ میلیون‌نفر تحت پوشش یارانه‌های غلات، خواروار و موادغذایی قرار دارند. دولت هند همچنین به بسیاری از صنایع و محصولات، از گازوئیل تا غذا یارانه می‌دهد. آب در روستاها رایگان است و بهای آن از سوی دولت پرداخت می‌شود و کشاورزان از برق رایگان استفاده می‌کنند و یارانه‌ها با هدف گسترش فعالیت‌های دولت و جبران هزینه‌های قشر موردنظر پرداخت می‌شود. به‌طوری‌که پرداخت یارانه‌های وسیع، از آنجا که موجب کسری اقتصادی می‌شود، مورد انتقاد مجامعی همچون بانک جهانی قرار گرفته است.

در سال‌های اخیر دولت هند ۱۱ منطقه ویژه اقتصادی را تأسیس کرده که این مناطق در زمینه وام‌های اعتباری و کسر مالیات‌ها امتیازات زیادی را به سرمایه‌گذاران اعطا می‌کنند. در صنعت ارتباطات به دستور دولت، برای پروژه‌های دارای نسبت سرمایه‌گذاری خارجی کمتر از ۴۹ درصد نیاز به هیچ مجوزی نیست. هند هم‌اکنون به‌عنوان چهارمین اقتصاد بزرگ جهان، یکی از مطلوب‌ترین مقصدها برای سرمایه‌گذاری مستقیم خارجی است. تلاش هند در جذب سرمایه‌های خارجی موفقیت‌های بزرگی را دربر داشته است. دولت هند سرمایه‌گذاری مستقیم خارجی تا حد صددرصد را در تجارت و اقتصاد مجاز اعلام کرده است. نتیجه این شده که اتحادیه جهانی تشکیلات اقتصادی (VIP)، هند را در رده ۱۰ کشور اولی قرار داده است که بیشترین ظرفیت سرمایه‌گذاری در جهان را دارند. برای نمونه پیشرفت‌های علمی هند در زمینه فناوری اطلاعات، نرم‌افزار و زیرساخت‌های ارتباطات جهانی باعث شده که هند محلی برای رقابت شرکت‌های عظیمی نظیر